

Силабус
навчальної дисципліни
Теоретико-правові основи професійної освіти
2024-2025 навчальний рік

Освітня програма «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА. ЕНЕРГЕТИКА, ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка

спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

спеціалізація 015.33 Енергетика, електротехніка та електромеханіка

кваліфікація: бакалавр з професійної освіти (енергетика, електротехніка та електромеханіка)

Викладач (і)	Валентина МЕДВЕДЕНКО
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/user/view.php?id=771&course=1389
Контактний тел.	+380 95 610 75 06
Е-mail викладача:	vm_medvedenko@bdpu.org.ua
Графік консультацій	П'ятниця 13:00 - 14:20

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90	22	20	48	залік

Семестр: 1

Мова навчання: українська

Ключові слова: освітній рівень, освітній ступінь, рамка кваліфікацій, право на освіту, освітнє право, стандартизація освіти.

Мета та предмет курсу: надання майбутнім фахівцям знань з освітнього права в Україні та формування навичок складання нормативно-правових актів, що регулюють відносини в закладах освіти.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК 12. Здатність запобігати конфліктним ситуаціям.

СК 09. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.

ПР 01. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності, приймати рішення на підставі релевантних даних та сформованих ціннісних орієнтирів.

ПР 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі / сфери (відповідно до спеціалізації).

ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПР 21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПР 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.

ПР 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1

Тема №1. Загальна характеристика освітнього права

1. Конституційні основи освітньої діяльності.
2. Основні нормативні акти у сфері освіти.
3. Джерела міжнародного освітнього права.
4. Систематизація законодавства про освіту.

Тема №2. Система освіти в Україні

1. Структура освіти в Україні.
2. Система професійної (професійно-технічної) освіти та фахової передвищої освіти в Україні
3. Вища, післядипломна та освіта дорослих як складові системи освіти.
3. Управління освітою в Україні.
4. Соціальні стандарти освіти.
5. Напрями вдосконалення системи освіти в Україні.

Тема №3. Міжнародно-правові стандарти у сфері освіти

1. Основні історичні етапи інтеграції в межах європейського освітнього простору.
2. Болонська і Лісабонська декларації: основні положення.
3. Значення для України впровадження положень Болонської декларації.
4. Міжнародні стандарти у сфері освіти.

Тема №4 Державна політика у сфері реформування професійної освіти

1. Нормативне забезпечення реалізації професійної освіти в Україні
2. Нормативне забезпечення автономії навчальних закладів та академічних прав і свобод учасників освітнього процесу
3. Нормативно-правові засади забезпечення якості, конкурентності та доступності в українській освіті
4. Правові основи економічних відносин у сфері професійної освіти

Змістовний модуль №2

Тема 5. Правовий статус основних суб'єктів освітніх відносин

1. Навчальний заклад: поняття, види, форми, типи.
2. Правовий статус педагогічних працівників.
3. Правовий статус здобувачів освіти.

Тема №6 Права та обов'язки педагогічних працівників

1. Професійний розвиток та підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників
2. Атестація педагогічних працівників
3. Державні гарантії педагогічним і науково-педагогічним працівникам

Тема №7. Стандартизація професійної освіти в Україні

1. Стандартизація професійної (професійно-технічної) освіти в Україні.
2. Стандартизація фахової передвищої освіти в Україні.
3. Стандартизація вищої освіти в Україні.

Тема 8. Академічна доброчесність

1. Поняття академічної доброчесності
2. Основні види порушень академічної доброчесності
3. Нормативно-правове (документальне) забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності в закладах професійної освіти в Україні
4. Академічна відповідальність
5. Правила цитування

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, ілюстрування), самостійне спостереження, опора на життєвий досвід студента, проблемного викладання (проблемна дискусія), аналіз ситуацій,

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, комбіноване опитування, письмовий і тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами («Положення про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті» (http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/akademdobrochesnist_sayt.pdf)), а саме: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної

навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: освітні платформи інтерактивної взаємодії у форматі відео-конференції ZOOM, Google Meet; віртуальне навчальне середовище Moodle університету, що містить навчально-методичний комплекс дисципліни для ефективної взаємодії, самоосвіти та контролю освітніх результатів здобувачів; Google-сервіси (Keep, документи, презентації, форми, чат, календар, диск); ноутбук Acer Aspire 5 A515-58P-379M; мультимедійний проектор Optima GT 1080e.; екран.

Система оцінювання та вимоги: внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення навчальної дисципліни їх результати конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Узагальнені критерії оцінювання:

- «А», 90–100 балів – здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили;
- «В», 78–89 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи й задачі в

- стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;
- «С», 65–77 балів – здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, у цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;
 - «D», 58–64 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
 - «E», 50–57 бали – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);
 - «FX», 35–49 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);
 - «F», 1–34 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання й відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Вид заняття	Кількість балів		Максим. бал	Кількість	Всього
	Виконання	Оформлення			
Лекції	1 (активна участь)	0	1	8	8
Практичні роботи	2	1	3	7	21
Самостійна робота	2	1	3	7	21
Тестування поточне	5	0	5	7	35
Тестування підсумкове	10	0	10	1	10
Індивідуальне завдання	4	1	5	1	5
Всього за курс:					100

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Теоретико-правові основи освіти: навч.-наоч. посіб. / О.П.Варич, Д.В.Коваленко; Укр. інж.-пед. акад. Харків: [б. в.], 2018. 104 с.
2. Кравченко Н.В. Теоретико-правові основи професійної освіти: навчальний посібник [напрямок підготовки 6.010104 Професійна освіта (Комп'ютерні технології)]. Бердянськ: БДПУ, 2014. 177 с.
3. Мирошниченко В. О. Освітнє право у схемах та таблицях : навчальний посібник / В.О. Мирошниченко, Ю.А. Мирошниченко, Ю.М. Фролов. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 145 с.
4. Ткачук С.І. Теоретико-правові основи освіти: Курс лекцій. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2014. 147 с.
5. Андрущенко В.П. Теоретико-правові основи освіти (огляд порядку денного) / В.П.Андрущенко, В.Л. Савельєв. Київ: «МП Леся». 2010. 368 с.
6. Валєєв Р.Г. Освітнє право України: навч.посібник. Луганськ: Луганська правова фундація, 2011. 287с
7. Європейське освітнє право: навч.посіб. / О.М.Байталюк, М.В.Ворон. Київ: Видавничий дім „Плеяда”, 2010. 59с.
8. Основи освітнього права та правове регулювання діяльності навчальних закладів в Україні: навч.посіб. / О.М.Байталюк, О.Б.Німко. Київ: Видавничий дім „Плеяди”, 2010. 71с.

Додаткові

9. Освітнє право: навч.посіб. для студентів гуманітарних ВНЗ / [В.В.Астахов, К.В.Астахова (мол.), О.Л.Войно-Данчишина та ін.; за заг.ред. .В.Астахова; Нар.укр.акад.; Міжнар.фонд „Відродження”. Харків: Вид-во НУА, 2011. 144с.
- 10.Вища освіта України: ліцензування та акредитація: Аналіт.дослідж. / Т.В.Фініков, О.І.Шаров. Київ: Навч.-метод. Центр „Консорціум із удоскон. Менеджмент-освіти в Україні”, 2003. 68с.
- 11.Біла книга національної системи освіти України /Академія педагогічних наук України; за ред. В.Г. Кременя. Київ, 2009. 186 с.
- 12.Теоретико-правові основи освіти: філософія, теорія, практика: монографія. Ред. В.П.Андрущенко; Авт. кол.: В. П.Андрущенко, Б.І. Андрусин, В.І. Бобрицька, Р.М. Вернидуб, В.Л. Савельєв, К.А. Постол, О.О. Субіна. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. 484 с.

Інтернет-ресурси

1. www.bdpu.org/library
2. <http://www.nbuiv.gov.ua>
3. <https://scholar.google.com>
4. <https://www.irbis-nbuiv.gov.ua/> – Національна бібліотека імені В.Вернадського;
5. <https://eo.gov.ua/> – Освітній омбудсмен в Україні
6. <http://www.mon.gov.ua> – Міністерство освіти і науки України
7. <https://enic.in.ua/index.php/ua/systema-osvity/zakonodavstvo-v-sferi-osviti> – освітнє законодавство України
8. <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>
9. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
10. https://kodeksy.com.ua/kodeks_ukraini_pro_administrativni_pravoporushennya.htm
11. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
12. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
13. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> .
14. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text> .
15. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text> .
16. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
17. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>
18. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>
19. <https://mon.gov.ua/ua/news/vru-prijnyala-u-pershomu-chitanni-proyekt-zu-pro-osvitu-doroslih>